

**LATVIJAS
OKUPĀCIJAS
MUZEJS**

ZIŅU LAPA

2025. gada augusts (#13)

Muzeja apmeklētāji vasarā

Kopš šī gada aktīvās tūrisma sezonas vasaras sākumā arī prestižais britu izdevums *National Geographic Traveller's European Cities Collection* 2025 aicina ceļotājus un tūristus apmeklēt Muzeju un *Stūra māju* kā vienu no vērtīgākajiem ceļojuma galamērķiem Eiropas pilsētās šajā gadā.

Muzeja apmeklētājs no Spānijas ar saviem pavadoņiem Jonu un Pakitu

Mērķtiecīgs darbs un sadarbības partneru atsaucība ir ļāvuši sasniegt ievērojamus rezultātus - augustā Latvijas Okupācijas muzeju Latviešu strēlnieku laukumā 1 un Muzeja izstādī "Čekas vēsture Latvijā" *Stūra mājā*, Brīvības ielā 61 kopumā apmeklēja 18455 viesi, no tiem *Stūra māju* gandrīz 7 tūkstoši. Līdz ar to apmeklētāju skaits Muzejā ir audzis par 27,68 %, bet *Stūra mājā* par 34,25 %.

Apmeklētāju lielā interese un atsauksmes liecina, ka Muzejs un *Stūra māja* rada atvērtu, iekļaujošu un visdažādākajiem viesiem draudzīgu vidi.

Augstu amatpersonu un viesu vizītes

Esmu dziļi aizkustināts par šo muzeju. Vēsture un sāpes, drosme un varonība izsaku atzinību komandai par šo ļoti iespaidīgo izstādi.

Lai Latvija un tās ļaudis pazīst mieru, brīvību, gaišu nākotni!

Tā pēc Muzeja apmeklējuma 6. augustā viesu grāmatā rakstīja **Izraēlas Valsts prezidents Īzaks Hercogs**. Prezidenta kundze Mihaela Hercoga atzina, ka Muzeja stāsts ir *svarīgs stāsts, tas ir jāstāsta un jāatceras!*

19. augustā Muzejā viesojās **ASV Kongresa pārstāvji Endijs Harris (Andy Harris) un Loids Dogets (Lloyd Doggett) ar delegāciju**. Ekskursiju viesiem vadīja Muzeja gide Ineta Lansdovne.

Augusta izskaņā direktore Solvita Vība Muzejā uzņēma Melnkalnes premjerministra vietnieku Filipu Ivanoviču un jauno Lielbritānijas vēstnieci Latvijā Ketiju Līča (Kathy Leach).

Tapis vērtīgs un nozīmīgs pētījums

14. augustā Muzejā notika Dr. philol. Vinetas Skujiņas monogrāfijas *Latviešu valodas diskriminācija un sabiedrības divvalodība Latvijā* atvēršana.

Sociolingvistiskais pētījums ir veltīts starpkultūru saziņai Latvijā pēdējos divdesmit gados kopš Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā. Pētniece atklāj, ka Latvijā joprojām daudzviet vērojama latviešu valodas diskriminācija un reāla divvalodība latviešu un krievu valodā.

Pasākumu vadīja Latvijas Valsts prezidents (2019–2023) Egils Levits, viedokļos par latviešu valodas situāciju šodienas Latvijā dalījās Muzeja biedrības valdes priekšsēde Valda Liepiņa, Valerijas Bērziņas-Baltiņas piemiņas fonda latviešu valodas pētniecībai projekta vadītāja Gundega Michele, grāmatas zinātniskie recenzenti, profesors Uldis Ozoliņš un valodniece Ieva Zuicena, kultūras socioloģe Dagmāra Beitnere-Le Galla un citi pasākuma viesi.

Monogrāfijas autore Vineta Skujiņa klātesošos iepazīstināja ar latviešu valodas diskriminācijas un divvalodības veidošanās procesiem Latvijā.

Izdevumu *Latviešu valodas diskriminācija un sabiedrības divvalodība Latvijā* var iegādāties Muzejā.

Skatīt:

<https://okupacijasmuzejs.lv/lv/muzeja-veikals/gramatas/latviesu-valodas-diskriminacija-un-sabiedribas-divvalodiba-latvija>

Uzzināt vairāk:

Vairāk: ✎ okupacijasmuzejs.lv

Latvijas Valsts prezidents (2019-2023) Egils Levits sveic grāmatas autori Dr. philol. Vinetu Skujiņu

Ekskursija, kas kļūst par tradīciju un pulcē aizvien vairāk interesentu

Jau otro gadu prāvs interesentu pulks devās Muzejs rīkotā ekskursijā *Molotova–Ribentropa pakta* sekas: nozīmīgas vietas *Vecrīgā*, ko 21. augustā latviešu un angļu valodā vadīja Publiskās vēstures nodaļas vēsturnieks Pēteris Kalniņš.

Maršrutā bija iekļautas 17 vēsturiski nozīmīgas

pieturas, kas atgādina padomju un nacistiskās okupācijas notikumus un to sekas.

Dodieties ekskursijā! Ekskursijas plāns:

Vairāk: ✎ okupacijasmuzejs.lv

Klausīties radierakstu *Kas tad bija?* par 1939. gada 23. augustā noslēgto Hitlera- Staļina paktu un tā sekām Latvijā:

Vairāk: ✎ naba.lsm.lv

Piemiņas pasākumi Lietuvā un Polijā

22. augustā Viļņā notika piemiņas peletons – 15 km garš velobrauciens ar 12 pieturām, kas saistītas ar Molotova-Ribentropa pakta sekām Lietuvā. Braucienā piedalījās Muzeja Publiskās vēstures nodaļas pētnieks Dr. Edvīns Evarts, bet brauciena dalībniekus uzrunāja un īsu ieskatu Latvijas vēstures notikumos sniedza Muzeja Publiskās vēstures nodaļas vadītājs Dr. Gints Apals.

24. augustā Molotova-Ribentropa pakta upuru piemiņas pasākums Katiņā sākās ar ziedu nolikšanu pie Katiņas memoriāla, kam sekoja 9 km velobrauciens pa pilsētas vēsturiskajām vietām.

Sadarbība ar Viļņas un Bialistokas muzejiem notiek Latvijas, Igaunijas, Lietuvas, Polijas, Ukrainas un Moldovas partnerinstitūciju nodomu protokola ietvaros.

Ukrainas neatkarības proklamēšanas diena

24. augustā Muzejā sagaidījām īpašus un dārgus ciemiņus - 40 Ukrainas karavīrus, kuri Latvijā atgūst spēku un veselību. Viņus uzņēma gide Viktorija Pivena, Ukrainas pilsone, kura kopš 2022. gada strādā Muzejā. Muzeja apmeklējums un Latvijas brīvības stāsts palīdz karavīriem saglabāt cerību un ticību uzvarai.

Lai brīvības uzvara ir tuvu un lai miers ir taisnīgs! Slava Ukrainai!

Vairāk:

Vairāk: ✎ okupacijasmuzejs.lv

Augusta mēneša priekšmets

Lai latviešu tautu un Latvijas valsti pasargātu no iznīcības

Augustā, kad Latvijā sākās Eiropas čempionāts basketbolā, Muzejā tika gatavota izstāde *Latvijas basketbola izlase – pirmie Eiropas čempioni. Viņu uzvara – mūsu lepnums. Viņu likteņi – mūsu vēsture.*

Viens no 1935. gada Latvijas basketbola izlases spēlētājiem bija Džems Raudziņš. 1944. gada nogalē viņš devās bēgļu gaitās uz Vāciju. Dzīvojot Vācijā, Raudziņš iesaistījās Latviešu pretestības kustības dalībnieku apvienības (LPKDA) darbā, kļūdams par tās pirmo priekšsēdētāju.

Latvijas Okupācijas muzeja krājumā glabājas Latviešu pretestības kustības dalībnieku apvienības veidotā latviešu pretošanās kustības dalībnieku kartotēka, kurā atrodams arī Džema Raudziņa vārds.

Vairāk par čempioniem, viņu likteņiem, LPKDA un mēneša priekšmetu:

Vairāk: ✎ okupacijasmuzejs.lv

Vasaras darbi vasaras brīvlaikā

Vasaras dienas ir tradicionāla Vēstures skolotāju biedrības biedru tikšanās dažādās Latvijas vietās. Muzeja Izglītības nodaļas darbinieku dalība *Vasaras dienās* ir kļuvusi par tradīciju. Tas sniedz iespēju Muzeja speciālistiem uzzināt par plānotajiem darbiem skolās un situāciju izglītības sistēmā, kas palīdz labāk izprast skolotāju vajadzības un sagatavot kvalitatīvu, noderīgu piedāvājumu.

Šogad *Vasaras dienās* Bauskā Muzeju pārstāvēja Izglītības nodaļas vadītāja Inguna Role, kura augsti novērtēja pasākumā iesaistītos lektorus. Īpaši izglītojoša bija Eiropas Savienības tiesas tiesneses I. Ziemeles lekcija *Starptautiskās tiesības Krievijas vestā kara fonā*, kas veicināja izpratni par aktuālo situāciju pasaulē. Aizraujošs bija arī Rundāles pils apmeklējums, ko papildināja bijušā Rundāles pils vadītāja I. Lancmaņa lekcija *Karš un kara simbolika Eiropas un Latvijas mākslā*.

I. Role vēstures skolotājus informēja par Muzeja dalību ES Interreg programmas projektā *Uzlabota Latvijas-Igaunijas militārā mantojuma tūrisma produkta pieejamība* (MIL-HER ACCESSIBLE), kura ietvaros tiks izstrādāts metodiskais materiāls, lai palīdzētu skolotājiem izmantot Latvijas militārā mantojuma objektus mācību procesā.

Muzeja Izglītības nodaļas un Vēstures skolotāju biedrības sadarbības pamatā ir kopīgs mērķis: izglīt skolotājus, lai viņi būtu zinoši un entuziasma pilni, sniedzot zināšanas skolēniem. *Vasaras dienās* skolotāju vidū bija arī Muzeja vēsturnieks Edvīns Evarts.

Lasīt vairāk par *Vasaras dienām* Bauskā:

Vairāk: ✎ okupacijasmuzejs.lv

2025. gada 18.-19. augustā jau 8. reizi norisinājās Latvijas muzejpedagogu iniciatīvas NEDARBNĪCA vasaras sesija, šogad dalībniekus uzņēma Ventpils muzejs ar vadmotīvu - pieredzes apmaiņas un tālākizglītības pasākums *Emociju ekosistēma: no stresa uz spēku*. Muzeju pasākumā pārstāvēja Izglītības nodaļas darbiniece Ilze Vaivode un Audiovizuālo materiālu krātuves vadītāja Evita Feldentāle.

Neatsverama vērtība ir iespēja iepazīt citu muzeju kolēģus, apspriest aktualitātes un dalīties pieredzē. NEDARBNĪCAS pasākumi vasaras izskaņā dod spēku un iedvesmu darbam jaunajā mācību gadā.

Lasīt vairāk:

<https://okupacijasmuzejs.lv/lv/aktualitates/muzejs-parstavets-muzejpedagogu-nedarbnica>

Latvijas Valsts prezidents uzrunā konkursa "Vēsture ap mums" laureātus. Foto Ilmārs Znotiņš

Agrāk te bija..

Nu jau 24. gadu notika skolēnu pētniecisko darbu konkurss *Vēsture ap mums*, ko rīko Vēstures un sociālo zinību skolotāju biedrība. Šī gada konkursa tēma bija *Agrāk te bija..*, un tajā piedalījās vairāk nekā 80 skolēni. Skolēni pētīja ēkas - laikmeta liecinieces, kas atklāj, kā vēsturiskas un sabiedriskas norises izmaina vidi un cilvēku likteņus.

Rīgas pilī 20. augustā notika konkursa noslēguma pasākums, kurā Muzeja vārdā skolēnus un skolotājus sveica Izglītības nodaļas vadītāja Inguna Role.

Dažas dienas pirms jaunā mācību gada sākuma Muzeja Izglītības nodaļas pārstāvji viesojās Liepājas Valsts ģimnāzijā, lai iepazīstinātu pilsētas skolotājus ar jauno video stāstu sēriju *Sieviete. Pieci stāsti par* un Muzeja piedāvājumu skolām. Pasākumā pulcējās gandrīz 30 vēstures un sociālo zinību skolotāji.

Izglītības nodaļai šī bija nozīmīga iespēja dalīties ar informāciju par jaunākajiem mācību materiāliem, atgādināt Muzeja piedāvātās iespējas skolām, kā arī uzklaut skolotāju pieredzi un ieteikumus. Skolotāji sniedza vērtīgus komentārus par video stāstu izmantošanas iespējām, kā arī izteica konkrētus priekšlikumus jaunu nodarbību un mācību materiālu izstrādei.

Lasīt vairāk:

<https://okupacijasmuzejs.lv/lv/aktualitates/liepajas-skolotaji-iepazinas-ar-muzeja-sagatavotajiem-macibu-materialiem-un-piedavajumu>

Stūra mājas un Muzeja stāsts Eiropas Kultūras mantojuma dienās Oslo

Šī gada Kultūras mantojuma dienu devīze bija *Mājās Eiropā (At home in Europe)*, aicinot pasākuma dalībniekus izvērtēt to, kas ir paveikts kultūras galvaspilsētu projektu laikā un kādu nospiedumu šie projekti ir atstājuši sabiedrībā un pilsētvidē. Attīstības un komunikācijas nodaļas darbiniece Kristīne Radovica iepazīstināja dalībniekus ar Muzeja pieredzi un *Rīga 2014* kultūras galvaspilsētas projekta ietvaros atvērto ekspozīciju *Stūrā mājā*.

Latvijas pieredze - gan sasniegumi, gan sarežģītie izaicinājumi, uzturot tik sarežģītu, vēsturiski un emocionāli piesātinātu vietu, raisīja īpašu interesi un diskusijas par atbildību, kas gulstas uz kultūras institūcijām visā Eiropā, un par to, cik nozīmīgi ir runāt par grūtām vēstures lappusēm, lai tās netiktu aizmirstas.

Lasīt vairāk:

Vairāk: ✎ okupacijasmuzejs.lv

Jauna ārtelpas izstāde

Izstāde *Pēc kara...* veltīta Otrā pasaules kara, kas bija lielākais un postošākais globāla mēroga militārais konflikts, sekām Latvijā.

Dr. hist. Kārlis Dambītis iepazīstina ar izstādes koncepciju

Nacistiskās Vācijas un Padomju Savienības izraisītais karš Latvijas tautai atnesa ne vien cilvēku un teritorijas zaudējumus, bet arī smagus postījumus kultūrvidē, kam pievienojās okupācijas režīmu ideoloģiskais terors.

Izstādes kurators, vēsturnieks Dr. hist. Kārlis Dambītis norāda: *Ne velti dažkārt tiek uzskatīts, ka Otrais pasaules karš Latvijā noslēdzās tikai ar Padomju Savienības saistību mantinieces - Krievijas Federācijas karaspēka izvešanu no Latvijas 1994.gada 31.augustā.*

Izstādē izmantoti materiāli no Latvijas Okupācijas muzeja, Latvijas Kara muzeja, Dobeles novada muzeja, Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīva un Latvijas Nacionālās bibliotēkas krājuma.

Ieskats izstādē:

Vairāk: ✎ okupacijasmuzejs.lv

Muzeja notikumi septembrī:

- 13. septembrī plkst. 15.00 tiks pacelts Latvijas karogs pie Sārnates baptistu baznīcas.
Karogs ir dāvana Lidijai Lasmanei-Doroņinai viņas simtgadē, savukārt Lidija īpaši izturīgo karogu un tā mastu dāvina senajai Sārnates baznīcai, ka šobrīd atdzimst pie Baltijas jūras.
Svinot Lidijas simtgadi, karoga masta iegādei un uzstādīšanas darbiem tika saziēdoti 2148 eur. Lidija un draudze pateicas ikvienam ziedotājam. Pasākumu rīko Sārnates baptistu draudze sadarbībā ar Latvijas Okupācijas muzeju;
- 27. septembrī plkst. 13.00 Krusta baznīcā, Rīgā notiks atvadīšanās no Pauļa Lazdas;
- tikšanās ar ARHIS ARHITEKTI par pieminēkļa *Svešo varai spītējot* labiekārtošanas projekta virzību;
- Muzeja vestibilā līdz 14. septembrim ir skatāma izstāde *Latvijas basketbola izlase – pirmie Eiropas čempioni. Viņu uzvara – mūsu lepnums. Viņu likteņi – mūsu vēsture*;
- Līvānos, Dobelē un Pikšās notiks izbraukuma nodarbība *No okupācijas līdz brīvībai*.

Aicinām iegādāties grāmatas un Muzeja biedrības izdotās tematiskās burtnīcas!

Pērkot Muzeja grāmatas un suvenīrus, jūs atbalstāt Muzeja darbu.

Iepazīstieties ar piedāvājumu šeit:

<https://okupacijasmuzejs.lv/lv/muzeja-veikals/gramatas>

Aicinām katru ziedot un pateicamies par katru ziedojumu pieminēkļa *Svešo varai spītējot* uzstādīšanai, lai varam godināt nacionālās pretošanās kustības dalībniekus un atgādināt par nepieciešamību sargāt savu valsti!

Mums kopā ir jāsažiedo 100 000 EUR, lai vēl šogad uzsāktu teritorijas labiekārtošanu.

Ziedojumu var veikt Muzejā, ziedojumu kontā vai izmantojot zemāk esošo QR kodu ar norādi "Pieminekļa izveidei".

Pateicībā pieņemam testamentāros ziedojumus un cieņā pieminam ziedotājus, glabājot viņu piemiņu un sargājot vēstures atmiņas.

Ziedojumu konts: AS "Swedbank": LV20HABA0551029425092

Izmantojot QR kodu, ziedot ir vienkārši:

Informācija ziedotājiem ASV:

Ziedojot caur OMFA var saņemt ienākumu nodokļu atlaides, jo OMFA ir reģistrēta kā ASV 501(c)(3) labdarības organizācija.

Ziedojumu čeki rakstāmi OMFA un sūtāmi kasieri: Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024, USA ilze48@yahoo.com

Ziedojot ar kredītkarti, lūdzu, lietojiet PayPal adresi: <http://donate.omfa-usa.org>

Ziedojot Muzejam, varat būt pārliecināti, ka ziedojums sasniegs mērķi un kalpos labākai pasaulei. Muzejs ar rūpību un atbildību pieņem testamentāros novēlējumus.

Latvijas Okupācijas muzejs Latviešu strēlnieku laukums 1, Rīga, LV-1050, Latvija +371 67229255 www.okupacijasmuzejs.lv info@okupacijasmuzejs.lv	Latvijas Okupācijas muzeja izstāde Čekas vēsture Latvijā Brīvības iela 61, Rīga, LV-1010, Latvija +371 66 154 276 kgb@okupacijasmuzejs.lv
Instagram @okupacijasmuzejs YouTube @occupationmuseum	facebook @sturamaja Instagram @kgb.riga